

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/71/2016
Identifikačné číslo spisu:	7108206322
Dátum vydania rozhodnutia:	22.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Siebenstichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7108206322.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov 1/ A. H., bývajúcej v F., 2/ K. R., bývajúcej v F., 3/ U. H., bývajúcej v F., 4/ H. H., bývajúcej v X., zastúpených advokátom JUDr. Jurajom Uhrinom, so sídlom v Košiciach, Hviezdoslavova č. 7, proti žalovaným 1/ J.A., 2/ C.A., obom bývajúcim v X., zastúpeným JUDr. Janou Oravcovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Štefánikova č. 40, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenej na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 15 C 89/2008, o dovolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 4. marca 2015 sp. zn. 4 Co 298/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj len „odvolací súd“) uznesením zo 4. marca 2015 sp. zn. 4 Co 298/2013 rozhodol tak, že: 1. odmietol odvolanie pôvodného žalobcu E. H. a 2. odmietol odvolanie advokáta JUDr. Romana Zajaca proti výroku rozsudku Okresného súdu Košice - okolie z 30. marca 2011 č.k. 15 C 89/2008-138, ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol a pôvodnému žalobcovi E. H. a žalobkyniam U. H. a H. H. uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalovaným trovy konania. Rozhodnutie vo výroku 1. odôvodnil oneskoreným podaním odvolania pôvodného žalobcu E. H. [§ 218 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“)]. Vychádzal z toho, že rozsudok súdu prvej inštancie bol doručený pôvodnému žalobcovi E. H., resp. jeho právnomu zástupcovi JUDr. Romanovi Zajacovi dňa 16. mája 2011 a odvolanie bolo súdu prvej inštancie doručené osobne dňa 1. júna 2011. Pätnásťdňová lehota na podanie odvolania proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie uplynula v danom prípade 31. mája 2011 (pracovný deň, utorok). Rozhodnutie vo výroku 2. odôvodnil tým, že odvolanie bolo podané neoprávnenou osobou (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), pričom vychádzal z toho, že odvolanie nepodali žalobkyne U. H. a H. H. ako účastníčky konania (poznámka dovolacieho súdu - ktoré neboli v konaní zastúpené advokátom, nakoľko ich právny zástupca JUDr. Juraj Uhrin bol vyčiarknutý zo zoznamu advokátov od 30. apríla 2009 až do jeho opätovného zápisu dňa 21. októbra 2013) ale advokát JUDr. Roman Zajac; uvedené žalobkyne na výzvu odvolacieho súdu písomným

podaním zo 16. januára 2015 oznámili, že trvajú na už v minulosti udelených splnomocneniach pre advokáta JUDr. Juraja Uhrina. Plnomocenstvo pre advokáta JUDr. Romana Zajaca na podanie odvolania, resp. jeho doplnenia zo dňa 8. júna 2011, nepredložili. Navyše aj toto odvolanie bolo podané oneskorene, vzhľadom na to, že rozsudok nadobudol právoplatnosť 1. júna 2011.

2. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podali dovolanie žalobkyne 1/ až 4/ (žalobkyne 1/ a 2/ sú právne nástupkyne pôvodného žalobcu E. H., ktorý zomrel XX. S. XXXX). Namietali, že odmietnutím odvolania im bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Nesúhlasili so záverom odvolacieho súdu, že odvolanie podali oneskorene, pretože ich odvolanie spĺňalo všetky zákonné požiadavky. Poukázali na to, že pred rozhodnutím krajského súdu bola žalobkyni 2/ doručená výzva, ktorou krajský súd zisťoval, či v jej mene bolo podané odvolanie podpísané JUDr. Zajacom. Túto výzvu doručila svojmu pre vec zvolenému právnenému zástupcovi, ktorý však z dôvodu hospitalizácie nestihol na výzvu reagovať, ale v zásade „podľa domnienky právneho zástupcu bolo právne zastúpenie z predchádzajúceho obdobia vo veci viac ako zrejmé“. Právnym zastupovaním žalobcov boli účastníkmi poverení advokáti, a to jednak JUDr. Roman Zajac a JUDr. Juraj Uhrin, obaja podľa riadne súdu predložených plných mocí. Opätovne poukázali na skutočnosť, že ani jeden z dvoch právnych zástupcov žalobcov nebol na doplnenie súdom požadovaných skutočností riadne vyzvaný. V napadnutom rozhodnutí sú uvedené nepresné termíny podania odvolania, ktoré bolo podané 13. júna 2011 a nie ako uvádza krajský súd - dňa 1. júna 2013 a bolo vypracované „AK Dr. Zajaca, advokáta so sídlom v Spišskej Novej Vsi, ktorá kancelária mala na takéto podanie všetky právne náležitosti a poverenia“. Navyše AK Dr. Zajaca bola riadne splnomocnená k zastupovaniu žalobcov na celé súdne konanie v danej právnej veci, a to riadne žalobcami podpísanou plnou mocou. V rámci konania vystupoval v mene žalobcov aj Dr. Juraj Uhrin, a to na základe poverenia na zastupovanie, ktoré mu udelila AK Dr. Zajaca, a to v čase, kedy bolo Dr. Uhrinovi pozastavené členstvo v SAK. Z uvedených dôvodov žiadali, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalovaní vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že rozhodnutie odvolacieho súdu považujú je vecne správne a zákonné a dovolanie navrhli „zamietnuť“.

4. Dovolanie bolo podané 1. júna 2015. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu. Dovolateľ ním prejavuje vôľu vyvolať účinok spočívajúci v prelomení právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a uskutočnení meritórneho dovolacieho prieskumu.

6.1. Dovolaná podaná do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania [napríklad vzhľadom na nesplnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.)] ani pre odmietnutie dovolania [z niektorého dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 243c O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ až d/ O.s.p. (napríklad preto, lebo dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nebol tento opravný prostriedok prípustný)], vyvolali procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

6.2. Tie dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých bol podľa vtedy účinnej právnej úpravy

daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali (porovnaj tiež I. ÚS 4/2011 a II. ÚS 172/03).

7. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní uvedených v bode 7.1., ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej, právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný [viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. PL. ÚS 36/1995].

8. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

9. V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania pôvodného žalobcu E. H. a advokáta JUDr. Romana Zajaca. Žalobkyniami podané dovolanie nesmeruje proti uzneseniu, ktoré by malo znaky tých uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým bolo dovolanie prípustné. Podané dovolanie teda v zmysle tohto ustanovenia nevyvolalo účinky, ktoré by podľa právneho stavu do 30. júna 2016 umožňovali uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

10. V danej veci by preto dovolanie bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. Žalobkyne procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdili a ich existencia ani nevyšla v dovolaní najavo.

11. Žalobkyne tvrdia, že im bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Pod odňatím možnosti pred súdom konať podľa tohto ustanovenia sa do 30. júna 2016 rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožnila realizácia jeho procesných oprávnení priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

12. Judikatúra najvyššieho súdu do 30. júna 2016 za prípad odňatia možnosti konať pred súdom považovala aj postup súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietol zaoberať meritom veci (odmietol podanie alebo konanie zastavil alebo dovolací súd odmietol odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané (viď napríklad R 23/1994 a R 4/2003, ďalej rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 14/1996, ale aj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 41/2000, 2 Cdo 119/2004, 3 Cdo 108/2004, 3 Cdo 231/2008, 4 Cdo 20/2001, 5 Cdo 434/2012, 6 Cdo 107/2012, 7 Cdo 142/2013, 3 Cdo 98/2015).

13. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd skúmal, či odmietnutie odvolania odvolacím súdom vykazovalo znaky procesného postupu odnímajúceho možnosť pred súdom konať.

14. Z ustanovenia § 204 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

15. Podľa § 57 ods. 1 O.s.p. do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty. Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojim označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je

posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 57 ods. 2 O.s.p.). Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (§ 57 ods. 3 O.s.p.).

16. Podľa § 24 O.s.p. účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktoré si zvolí. Ak nejde o zastupovanie podľa § 26, môže si účastník zvoliť za zástupcu len fyzickú osobu. V tej istej veci môže mať účastník súčasne len jedného zvoleného zástupcu; to neplatí, ak ide o zastúpenie podľa § 25.

17. Podľa § 25 ods. 1 O.s.p. ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta. Plnomocenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť. Advokát je oprávnený dať sa zastupovať iným advokátom ako ďalším zástupcom, prípadne advokátskym koncipientom, ktorého zamestnáva (§ 25 ods. 3 O.s.p.).

18. Rozsudok súdu prvej inštancie bol advokátovi pôvodného žalobcu (E. H.) JUDr. Romanovi Zajacovi, žalobkyniam U. H. a H. H. doručený rovnako dňa 16. mája 2011 (č.l. 147 spisu). Lehota na podanie odvolania skončila po uplynutí 15 dní odo dňa doručenia napadnutého rozsudku, teda dňom 31. mája 2011, ktorý deň pripadol na utorok.

19. Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že v danom prípade bolo odvolanie pôvodného žalobcu E. H. podané osobne dňa 1. júna 2011 (č.l. 149 spisu), teda oneskorene. Aj odvolanie advokáta JUDr. Romana Zajaca podané v mene žalobkyň 3/ a 4/ U. H. a H. H. bolo podané osobne dňa 13. júna 2011 (č.l. 150 spisu), taktiež oneskorene.

20. Keďže žalobkyne 3/ a 4/ nepripojili plnomocenstvo udelené JUDr. Romanovi Zajacovi pre tento právny úkon alebo na ich zastupovanie v konaní, dovolací súd ich vyzval výzvami z 29. januára 2015, aby v určenej lehote súdu oznámili, či splnomocnili advokáta Romana Zajaca na podanie odvolania, a aby predložili plnú moc (č.l. 240 spisu). Žalobkyne písomným podaním zo 16. januára 2015, doručeným súdu osobne 18. februára 2015 oznámili, že „trvajú na už v minulosti udelených splnomocneniach pre advokáta JUDr. Juraja Uhrina“ a že táto skutočnosť bola oznámená aj kancelárii JUDr. Romana Zajaca (č.l. 242 spisu); plnomocenstvo pre JUDr. Zajaca na podanie odvolania nepredložili. Dovolací súd preto odvolanie podané JUDr. Romanom Zajacom odmietol ako podané neoprávnenou osobou (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.).

21. Pokiaľ dovolateľky namietajú, že rozsudok Okresného súdu Košice - okolie z 30. marca 2011 sp. zn. 15 C 89/2008 doposiaľ nebol doručený ich právnomu zástupcovi JUDr. Jurajovi Uhrinovi, dovolací súd uvádza, že z oznámenia na SAK, matriky advokátov bolo zistené, že advokát JUDr. Juraj Uhrín mal pozastavenú činnosť od 22. novembra 2004 do 2. júna 2006, dňa 30. apríla 2009 bol vyčiarknutý zo zoznamu advokátov podľa § 7 ods. 12 písm. f/ zákona č. 586/2003 Z.z. (zverejnené v Bulletin Slovenskej advokácie 9/2009), a k jeho opätovnému zapísaniu do zoznamu advokátov došlo 21. októbra 2013. Zo spisu vyplýva, že pôvodný žalobca E. H. splnomocnil na zastupovanie v predmetnom konaní JUDr. Juraja Uhrina na základe plnej moci zo 4. marca 2008 (č.l. 4 spisu), žalobkyňa U. H. na základe plnej moci z 26. júna 2008 (č.l. 62 spisu) a H. H. na základe plnej moci z 12. marca 2008 (č.l. 63 spisu). Vyčiarknutím JUDr. Juraja Uhrina zo zoznamu advokátov plnomocenstvo udelené žalobcami na ich zastupovanie zaniklo. Po vyčiarknutí JUDr. Juraja Uhrina zo zoznamu advokátov, t.j. po 30. apríli 2009 sa v spise žiadne splnomocenstvo, ktoré by mu žalobkyne 3/ a 4/ udelili na ich zastupovanie ako fyzickej osobe (§ 27 O.s.p.) až do predloženia splnomocnenia ako advokáta na ich zastupovanie v dovolacom konaní z 25. júna 2015 (č.l. 258, 260 spisu), nenachádza. Za takéto splnomocnenie nemožno považovať „Poverenie k zastupovaniu“, ktorým advokát JUDr. Roman Zajac dňa 1. januára 2011 poveril JUDr. Juraja Uhrina, odborného asistenta advokátskej kancelárie na zastupovanie v jednotlivých úkonoch vo veci 15 C 89/2008 vedenej na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 15 C 89/2008“.

22. Žalobca 1/ E. H. udelil nové plnomocenstvo na svoje zastupovanie v danej veci dňa 1. januára 2011 JUDr. Romanovi Zajacovi. Pokiaľ ide o žalobkyne U. H. a H. H. tieto novú plnú moc na zastupovanie pre advokáta JUDr. Romana Zajaca, prípadne iného advokáta, nepredložili.

23. Z uvedeného je zrejmé, že v čase podania odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie, t.j. 1. júna 2013, resp. jeho doplnenia 8. júna 2013, žalobkyne U. H. a H. H. neboli zastúpené advokátom JUDr. Jurajom Uhrinom ani JUDr. Romanom Zajacom. Vzhľadom na to, že rozsudok súdu prvej inštancie bol doručený správne do vlastných rúk žalobkyniam 3/ a 4/ a v riadne zažurnalizovanom súdnom spise Okresného súdu Košice - okolie sa nenachádzali plné moci na ich zastupovanie v odvolacom konaní, je nepochybné, že tento rozsudok bol doručený riadne všetkým účastníkom konania, preto lehota na podanie odvolania skončila po uplynutí 15 dní odo dňa doručenia napadnutého rozsudku, teda 31. mája 2011, ktorý pripadol na utorok. So zreteľom na uvedené odvolací súd rozhodol správne, keď odvolanie pôvodného žalobcu E. H. ako oneskorene podané odmietol a odvolanie JUDr. Romana Zajaca ako podané neoprávnenou osobou odmietol. Navyše treba dodať, že aj v prípade, ak by žalobkyne U. H. a H. H. boli splnomocnili JUDr. Romana Zajaca na podanie odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie, bolo by treba toto odvolanie ako oneskorene podané odmietnuť. Odmietnutím odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. a/ a b/ O.s.p. nebola žalobkyniam odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

24. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolací súd dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalobkyní nemožno vyvodiť z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., ani z ustanovenia § 239 O.s.p., dovolanie teda smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je prípustné. Najvyšší súd Slovenskej republiky ho preto podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol.

25. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.